

greppa näringen

Nyhetsbrev

Högt betyg till Greppa Näringens rådgivare

Lantbrukare är nöjda eller mycket nöjda med Greppa Näringen, visar den senaste nöjdhetsundersökningen. Hela 83 procent är nöjda eller mycket nöjda med sitt senaste rådgivarbesök, 91 procent med rådgivarens engagemang och 89 procent med rådgivarens kunskapsnivå.

– Det är otroligt roligt och verkligen ett kvitto på att våra rådgivare i Greppa Näringen gör ett mycket bra jobb! säger Stina Olofsson, projektledare för Greppa Näringen.

Greppa Näringen ringer upp en tredjedel av de som fått ett rådgivarbesök de senaste tre månaderna för att undersöka hur nöjda de är. I och med den senaste undersökningen har vi nu talat med mer än 1100 lantbrukare som fått rådgivning.

En av tre lantbrukare säger att de genomfört förändringar under de senaste tre månaderna. Två av tre planerar att göra förändringar efter besöket. Hela 83 procent av de tillfrågade säger att rådgivaren anpassat informationen väl eller mycket väl utifrån gårdens förutsättningar.

Sara Stjernholm

FAKTA OM UNDERSÖKNINGEN

- › Åldersfördelningen är relativt jämn, men flest är i åldern 51–60 år (34 %). 93 % av de svarande är män.
- › De två vanligaste typerna av huvudsaklig produktion på gårdarna är mjölk (37 %) och växtodling (31 %). Minst vanligt är att rådgivning utförs till lantbrukare på gårdar med grisproduktion (6 %).
- › Flest intervjuade lantbrukare finns i länen Skåne (29 %) och Västra Götaland (24 %). Andelen i övriga län varierar mellan 1 och 11 %.
- › Medlemmarna är nöjda med Greppa Näringen. Totalt sett är 72 % nöjda eller mycket nöjda med Greppa Näringen. När det gäller det senaste besöket är siffran hela 83 %.

greppa näringen

LEDARE

Lantbrukarnas medverkan i fokus

Hur bär ni er åt för att få fortsatt stöd till ert projekt? Den frågan fick jag av en finsk deltagare på en konferens i Stralsund i Tyskland förra veckan. Hon har ansvarat för TEHO-projektet, ett treårigt projekt i Åbotrakten där cirka 200 lantbrukare arbetat med åtgärder främst för att minska fosforförluster.

– Det som betytt mest är nog att vi haft lantbrukarna och LRF som har stöttat och berättat för regering och riksdag att vi vill fortsätta miljöarbetet i Greppa Näringen, hörde jag mig själv svara. Så är det och det är jag väldigt tacksam för.

Systemet som infördes förra året med att var tredje lantbrukare får ett telefonsamtal om vad de tyckte om sitt senaste Greppa-besök, fortsätter. Detta ger oss alltmer information om vad som fungerar bra i rådgivningen.

Lantbrukarna i vår projektgrupp, Per Nyström från Västmanland och Kristian Gustafsson från Gotland, framhöll på gruppens senaste möte att LRF även framåt vill kunna stå för att Greppa Näringen är lantbrukets egna frivilliga projekt och att LRF måste vara aktivt både i styrgrupp och i projektledningen. Lantbrukarna vill kunna se och visa resultat av sitt miljöarbete. LRF ska medverka till att hitta lösningar på problem och utmaningar, men också fungera som en ”blåslampa” och påtala brister i projektet. Marianne Andersson från Skåne i Greppa Näringens styrgrupp betonar att lantbrukarna främst behöver stöd i arbetet med frågor som gäller vatten.

Vi behöver input från er lantbrukare från alla delar av landet för att projektet ska styra åt rätt håll!

Inför fortsättningen arbetar vi för att ytterligare stärka lantbrukarinflytandet!

*Stina Olofsson
Projektledare, Greppa Näringen*

Ekonomi i miljöåtgärder

Åtgärder som är bra för miljön är ofta bra för gårdens ekonomi. Det handlar till stor del om att hushålla med de resurser du har och vara så effektiv som möjligt i din produktion.

Greppa Näringen har räknat på fem vanliga åtgärder på tre olika gårdar som är bra för miljön, klimatet och för plånboken. I räkneexemplet på en grisgård har lantbrukaren förbättrat sitt resultat med 181 700 kr per år genom att bland annat anpassa foderstaten, odla åkerbönor, sprida flytgödseln på våren och öka överlevnaden på smågrisarna.

– I vårt räkneexempel producerar lantbrukaren 23,8 smågrisar per suga och år vilket motsvarar medeltalet i landet. Om lantbrukaren ökar överlevnaden med en gris per suga på sin besättning om 200 grisar gör han en resultatförbättring på 86 000 kr per år, säger Maria Fermvik, ekonomagronom på Greppa Näringen.

Mjölkgården

På en mjölkgård står kviguppfödningen för 20–25 procent av de totala särkostnaderna, genom att sänka inkalvningsåldern minskas inte bara kostnaderna utan också gårdens klimatpåverkan.

– Genom att sänka inkalvningsåldern från 27 månader till 24 månader sparar lantbrukaren i vårt räkneexempel 46 000 kr per år. Samtidigt som utsläppen av växthusgaser minskar med 15 ton koldioxidekvivalenter, en mängd motsvarande utsläppen från fem bilar, säger Maria.

Växtodlingsgård

På en växtodlingsgård handlar miljöåtgärderna ofta om att effektivisera användandet av gödselmedel och diesel. Genom att till exempel investera i en N-sensor ges möjlighet till en ökad avkastning på tre procent, samtidigt som risken för liggsäd minskar och tröskkapaciteten ökar.

Läs mer på greppa.nu om hur du kan räkna på din egen gård och se vilka besparingar som finns att göra som både gynnar plånboken och miljön.

Nya tjänster på webben

Nu blir det enklare att själv beräkna gårdens växtnärbalans. Dessutom behöver du inte längre fundera på var du har den senaste balansen från din rådgivare. Allt finns på webben!

Greppa Näringens webbplats, www.greppa.nu, har gjorts om. Vi hoppas att du kommer känna igen dig, men samtidigt tycka att det är lättare att hitta den information du söker.

I samband med detta lanserar vi också en helt ny funktion, Greppa Näringens Mina sidor. Här kan du med hjälp av din e-legitimation logga in och se dina växtnärbalanser, både de som gjorts av din Greppa-rådgivare och de som du gjort själv via Greppa Näringens webbplats. Dessutom hittar du din rådgivningsplan och en lista över vilken rådgivning du redan har fått.

Självklart kan du också göra nya växtnärbalanser, antingen från start eller med en av de gamla som utgångspunkt. Om du tidigare har använt Greppas verktyg för växtnärbalanser kommer du märka att det nya verktyget är mycket lättare att använda.

Vi hoppas att du kommer tycka om den nya webbplatsen och de nya funktionerna. Berätta gärna vad du tycker, så kan vi tillsammans göra vår webbplats så bra som möjligt!

Integrerat växtskydd hjälper dig med hela växtskyddsstrategin

Foto: Sofie Logardt

Sedan årsskiftet erbjuder Greppa Näringen en ny rådgivning inom integrerat växtskydd, IPM. Fredrik Johansson i Vänersnäs utanför Vänersborg var bland de första att testa den nya rådgivningen. – Jag har fått rådgivning från Greppa Näringen tidigare, men det här knöt ihop säcken, säger han.

Foto: Magnus Sandström

Fasta osprutade kantzoner längs vattendrag hjälper till att uppfylla krav på skyddsavstånd vid bekämpning. De bidrar också till den biologiska mångfalden och minskar risken för läckage av både växtnäring och bekämpningsmedel till vatten.

Hela EU har infört integrerat växtskydd som arbetsmetod för att få en mer hållbar användning av bekämpningsmedel. Mycket av det som ingår i integrerat växtskydd gör vi redan nu i det svenska lantbruket, men bra kan bli bättre. Tanken när vi inför detta är att en klokare användning av kemisk bekämpning är bra för miljön och att de växtskyddsmedel vi har ska behålla sina goda effekter längre.

Integrerat växtskydd som metod innebär att du tänker framåt och tar in alla möjliga åtgärder i din strategi för bekämpning av svampar, insekter och ogräs. För att få struktur på det integrerade växtskyddet kan du börja med det förebyggande arbetet, val av sorter med lämpliga resistenser mot sjukdomar, ett friskt utsäde, lämpliga jordbearbetningsmetoder och såbäddsberedning med mera. I de förebyggande åtgärderna ryms även långsiktiga åtgärder som bidrar till en ökad biologisk mångfald, som till exempel obesprutade skyddszoner eller skalbaggsås. Det gynnar bland annat nyttodjur och en del av de fågelarter som är beroende av lantbruket.

Bevaka utvecklingen

Nästa steg är att vara på banan när det väl börjar hända saker, alltså hänga med i hur gröda, skadegörare och ogräs utvecklas. En tur diagonalt över fälten, en gång i veckan är i många fall tillräckligt för att hålla koll på utvecklingen. Läget kan vara olika i fältkanter och längre in i fälten. Den egna bevakningen kan också kompletteras med information från Växtskyddscentralerna som regelbundet kontrollerar ett stort antal fält. Detta presenteras som veckorapporter på jordbruksverkets webbplats.

Behovsanpassa

Val av preparat och dos eller andra bekämpningsmetoder och hur lönsam en åtgärd ska bli beror mycket på hur åtgärderna anpassas efter behovet. Det är viktigt för att inte användningen av bekämpningsmedel ska ske i onödan, det ökar risken för att skadegörarna ska bli resistent och att bekämpningsmedlen över tiden får sämre effekter.

Följ upp

Just uppföljning av alla insatser från planeringsstadiet och framåt i årets gröda eller i en hel växtföljd är viktig. Man vill ju veta om det man gör har gett pengarna tillbaka, helst med råge. Obehandlade rutor, som märks ut redan tidigt på säsongen, i fälten är ett enkelt och praktiskt sätt att följa utvecklingen även efter bekämpningar. Där kan man sedan utvärdera effekterna av det man gjort.

Nytt regelverk

Från den första januari 2015 kommer det vara ett krav att man antecknar, till exempel i sprutjournalen, i vilket syfte man använt ett växtskyddsmedel. En extra rad i sprutjournalen är en enkel sak som dessutom är till hjälp i planeringen framåt i tiden.

Du kan få hjälp i ditt arbete med integrerat växtskydd i Greppas Näringens nya rådgivning om integrerat växtskydd.

Ny organisation och arbetssätt

Från 1 juli kommer arbetet i Greppa Näringen att organiseras annorlunda. Syftet med den nya organisationen är ökad samverkan och bättre måluppfyllelse i alla län, samt ett stöd till länsstyrelserna i deras arbete.

Det nationella arbetet kommer även i fortsättningen att drivas från Jordbruksverkets kontor i Alnarp, med Stina Olofsson som projektledare. LRF ingår också i projektledningen i rollen som kommunikationsansvarig och biträdande projektledare.

Den största förändringen är att länen i fortsättningen kommer samarbeta i regioner. Genom att samverka i regioner kommer vi att kunna arbeta effektivare och synkronisera arbetet bättre. Samtidigt finns det goda förutsättningar för att lokalanpassa verksamheten utifrån aktuella behov i regionen.

Den nya organisationen gör också att det regionala samarbetet mellan Länsstyrelsen och LRF blir tydligare och mer strukturerat, vilket vi hoppas gynnar Greppa Näringens medlemmar.

REGIONER I GREPPA NÄRINGEN FRÅN 1 JULI

1. Syd: Skåne, Halland och Blekinge
2. Väst: Västra Götaland och Värmland
3. Öst: Östergötland, Kalmar, Gotland, Jönköping och Kronoberg
4. Mälardalen: Uppsala, Södermanland, Örebro, Västmanland, Stockholm, Dalarna och Gävleborg
5. Norr: Västerbotten, Västernorrland, Jämtland och Norrbotten

Stallgödselkalkylen är uppdaterad

Nu har stallgödselkalkylen blivit uppdaterad med växtnäringsinnehåll och kostnad för växtnäringen.

I kalkylen visas samma innehåll av växtnäring som Stank in Mind anger om inget ändras. Värdet på växtnäringen är satt till 9 kr per kg kväve, 20 kr/kg P och 8 kr per kg K (samma priser som i Riktlinjer för gödning och kalkning 2014).

Stallgödselkalkylen är ett bra redskap för att bedöma värdet av växtnäringen i stallgödseln och det ändras med gödselslag, grödans värde och tidpunkt för spridning. Den är smidig att bedöma när och hur den egna stallgödseln kan spridas men också om du och någon annan ska komma överens om kostnad för såld eller köpt stallgödsel. Än så länge har vi inte tagit med biogödsel men har tankar även för detta. I denna version kan du lägga in värden på egen gödsel utifrån en analys på biogödseln och då få reda på hur den kan hanteras och spridas på bästa sätt.

Du laddar enklast hem programmet via vår webbplats, greppa.nu.

I Praktiskt råd nr 5 Din stallgödsel är värdefull kan du läsa mera om hur beräkningarna är uppbyggda.

Pernilla Kvarnmo

Nu greppar vi hela Sverige!

Sedan 2010 har Greppa Näringen erbjudit rådgivning om klimat och energi i de fyra nordligaste länen. Från 1 juli omfattar Greppa Näringen hela landet, vilket betyder att lantbrukarna i Jämtland, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland nu även kan ta del av Greppas övriga rådgivningsutbud. Arbetet med att upphandla rådgivningen pågår och vi hälsar de nya länen välkomna!

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Greppa Näringens nyhetsbrev ges ut två gånger per år. Greppa Näringen är ett rådgivningsprojekt som hjälper dig som lantbrukare att förbättra din resurseffektivitet och minska miljöpåverkan från växtodling och djurhållning. Du når oss på www.greppa.nu och 0771-573 456.

Ansvarig utgivare: Stina Olofsson, Jordbruksverket

Redaktör: Sara Stjernholm, LRF

greppa näringen